

Atopowe Zapalenie Skóry - choroba cywilizacyjna XXI wieku?

„Państwa dziecko ma AZS” - słyszą rodzice co piątego dziecka w Polsce. Wtedy też najczęściej dowiadują się o chorobie, która powoli staje się problemem społecznym.

AZS czyli Atopowe Zapalenie Skóry to przewlekła choroba skóry o podłożu alergicznym. Jest objawem atopii, czyli wyrazem patologicznej reakcji immunologicznej. Pojawia się najczęściej ok. drugiego-trzeciego miesiąca życia i choć często po kilku latach ustępuje, zdarza się że trzeba z nią walczyć przez całe dorosłe życie. Do najczęstszych objawów należy suchość skóry, zaczerwienienie w zgięciach łokci, kolan i na twarzy. Chorobie często towarzyszy uporczywy świąd. Gdy trwa bez przerwy, chore dziecko staje się pobudliwe i rozdrażnione. W późniejszym okresie życia z AZS może rozwinąć się astma atopowa lub alergiczny nieżyt nosa.

Pod ostrzałem alergenów

Dokładne przyczyny atopowego zapalenia skóry nie są znane. Wiadomo, że jest ono uwarunkowane genetycznie i ma związek z nieprawidłowym działaniem układu odpornościowego człowieka. Dziecko, którego jeden z rodziców cierpi na atopię ma 20-40 proc. szans odziedziczenia tej choroby. Gdy oboje rodzice są chorzy - ryzyko rośnie nawet do 60 proc.

U małych dzieci AZS ma najczęściej związek z alergią pokarmową. Do najczęstszych alergenów należą: mleko krowie i jego przetwory, np. sery, białka pszenicy, jajka kurze, truskawki, czekolada, kakao, ryby i orzechy. To tylko typowe alergeny pokarmowe. Niestety, potencjalnym alergenem pokarmowym może być wszystko co jemy. W leczeniu atopii zaleca się więc eliminację z diety dziecka alergenów co bywa niezwykle trudne. Po trzecim roku życia AZS może nasilać się z powodu działania alergenów kontaktowych (np. metale) i wziewnych (kurz, czyli wszystko to co wchodzi w jego skład: szczytka roślin, roztocza).

Istotną rolę w przebiegu atopii ma przede wszystkim zanieczyszczenie środowiska. Najbardziej szkodliwym czynnikiem chemicznym są związki siarki, które działają toksycznie na naskórek, osłabiając jego warstwę ochronną i umożliwiając przenikanie alergenów i związków chemicznych do organizmu.

Właściwa i systematyczna pielęgnacja

Najskuteczniejszą metodą leczenia jest terapia skojarzona polegająca na połączeniu kilku elementów. Stosowanie odpowiednich kremów i maści łączy się naprzemiennie z lekami lub maściami sterydowymi.

Największe znaczenie w leczeniu chorej skóry (poza unikaniem szkodliwych czynników i alergenów), ma jej właściwa pielęgnacja. Niewłaściwie pielęgnowana skóra sprawia wiele kłopotów. Skóra atopowa łatwo ulega wysuszeniu wskutek utraty wody przez naruszoną warstwę ochronną naskórka. Sprzyja to wnikananiu szkodliwych czynników, które mogą zaostrzyć przebieg choroby.

Dlatego tak ważne jest jej systematyczne nawilżenie i natłuszczenie, nawet kilka razy dziennie. Służą do tego emolienty - natłuszczające substancje, które przywracają skórze naturalną barierę.

Tworzą one płaszcz lipidowy skóry, zapobiegają utracie wody, powodują wzrost jej elastyczności i zmniejszają uczucie swędzenia. Do skóry atopowej polecane są emolienty zbudowane na bazie olejów mineralnych. Mają one postać emulsji, płynu do kąpieli, żelu pod prysznic, kremu lub maści. Istotne jest to aby preparaty/leki stosowane na chorą skórę były bezpieczne i skuteczne; na bazie wazeliny, parafiny, lanoliny, bez środków zapachowych wzbogacone jedynie o substancje wspomagające procesy gojenia takie jak alantoina

Podstawową zasadą w dermatologii jest: suche na suche, mokre na mokre. Dlatego na suche zmiany stosuje się emolienty: maści i emulsje (zawierają mało wody a dużo tłuszczu). Na saczące się zmiany skórne stosuje się preparaty nawilżające np.: hypoalergiczne pianki w aerozolu (bez substancji zapachowych).

W codziennych zabiegach higienicznych osoby z AZS muszą stosować się do kilku podstawowych zasad. Woda do kąpieli nie powinna być zbyt ciepła. Do mycia należy używać łagodnego mydła lub środków myjących przeznaczonych dla alergików. Popularne - szczególnie w pielęgnacji skóry małych dzieci z AZS - są kąpiele w wodzie z dodatkiem krochmalu, siemienia lnianego czy płatków owsianych. Skórę atopową należy po kąpieli dokładnie osuszyć delikatnie przykładając ręcznik do ciała. Na dzień najlepiej stosować kremy, na noc maści (te ostatnie zwykle są bardziej tłuste i używane w dzień mogą powodować dyskomfort u chorego).

Do zaostrzenia choroby prowadzić może nadmierna potliwość (mówi się o uczuleniu na własny pot), dlatego latem zalecane są częste i krótkie kąpiele po których również skórę należy nawilżyć i natłuścić.

Leki przeciwhistaminowe i maści sterydowe

Chorzy na AZS cierpią na nieustanne, uporczywe swędzenie skóry. Jej ciągłe rozdrapywanie prowadzi do infekcji które mogą wywołać wtórne zakażenia bakteryjne. W tym wypadku sama pielęgnacja skóry już nie pomoże i konieczne jest stosowanie antybiotyków w kremie (czasem w połączeniu ze steroidami), a w cięższych przypadkach - w tabletkach. W razie wystąpienia infekcji grzybiczej podaje się leki (maści) przeciwgrzybicze. Natomiast w leczeniu uczucia świądu chory przyjmuje leki przeciwhistaminowe.

W przypadku ostrych zmian skórnych konieczne może być miejscowe podanie sterydów. Kremy i maści redukują ogniska zapalne, zmniejszają zaczerwienienie i obrzęk, łagodzą swędzenie i ułatwiają gojenie. Są niezwykle skuteczne ale stosując je, należy zachować ostrożność i przestrzegać zaleconego czasu leczenia. Preparaty niszczą kolagen, składnik białkowy skóry właściwej. Wskutek ich nadużywania skóra przedwcześnie się starzeje, tworzą się zmarszczki i rozstępy.

Czego unikać

1. Tkanin syntetycznych i wełnianych. Najlepsza jest bawełna.
2. Detergentów, mydła, chemikaliów.
3. Owoców cytrusowych, pomidorów.
4. Dymu papierosowego.
5. Kotów i psów. Wszystkie zwierzęta futerkowe wywołują reakcje alergiczne u dzieci z AZS.
6. Roztoczy kurzu domowego znajdujących się w materacach, dywanach i innych miejscach.

7. Stresu. Silne emocje pobudzają objawy choroby.

Przebieg AZS

Faza niemowlęca - od 3 miesiąca do 2 roku życia

- grudki wysiękowe obficie sączące i zmiany rumieniowe na policzkach, skórze owłosionej głowy i powierzchniach wyprostnych kończyn.

Faza dziecięca - do 12 lat

- grudki i wybitna suchość skóry, linijne przeczosy pokryte strupami i wyraźnie zaznaczone pogrubienie skóry. Predylekcja do zajmowania powierzchni zgięciowych dużych stawów.

Faza młodzieńcza i osób dorosłych

- Obraz kliniczny to zgrubienie skóry i stan zapalny z dużym świądem. Zgięcia dużych stawów, grzbiety rąk, twarz, górna część klatki piersiowej. Przesilenie świądu występuje w nocy, powoduje bezsenność, wyczerpanie i rozdrażnienie.

Systematyczne nawilżanie i natłuszczenie

Alantan - maść

Najczęstsze zastosowania:

1. **przewlekłe stany zapalne skóry**
(atopowe zapalenie skóry: AZS, łuszczyca, łojotokowe zapalenie skóry)
2. **trudno gojące się rany**
3. **owrzodzenia** (odleżyny I i II stopnia)
4. **oparzenia** (termiczne, słoneczne)
5. **odparzenia**

Maść stosuje się na skórę całego ciała oraz błony śluzowe!

Maść stosuje się w leczeniu trudno gojących się ran, oparzeń (także słonecznych) oraz w przewlekłych stanach zapalnych skóry przebiegających z nadmiernym złuszczeniem i rogowaceniem (atopowe zapalenie skóry, wyprysk, łuszczyca i inne choroby skóry).

Lek dostępny jest w opakowaniu 30 g. Cena: ok.7 pln.

Alantan PLUS - maść i krem

Najczęstsze zastosowania:

1. **przewlekłe stany zapalne skóry**
(wyprysk alergiczny, atopowe zapalenie skóry: AZS również w terapii skojarzonej z kortykosteroidami)

2. odparzenia (pieluszkowe zapalenie skóry)
3. rany, skaleczenia, wkucia po wenflonach
4. oparzenia (termiczne, słoneczne)
5. podrażnienia (suteków podczas karmienia piersią, błon śluzowych)

Alantan Plus stosuje się również w codziennej pielęgnacji skóry od 1 dnia życia!

Leczenie różnego rodzaju ran (otarcia, niewielkie skaleczenia itp.); oparzeń (w tym słoneczne oraz po radioterapii); pielęgnacja suteków podczas karmienia piersią. Zapobieganie odparzeniom u niemowląt. Pielęgnacja skóry podrażnionej i wysuszonej. Nadmierne rogowacenie skóry dłoni i stóp. Wspomagająco w leczeniu atopowego zapalenia skóry, wyprysku alergicznego, zapaleniu błony śluzowej nosa i owrzodzeniach podudzi. Preparat jest skuteczny w wielu dermatozach zapalnych w skojarzeniu z kortykosteroidami.

Kiedy maść, kiedy krem?

Krem:

- nie pozostawia tłustego filmu
- na skórę całego ciała

Maść:

- pozostawia „tłusty plasterek” (wazelina) dzięki czemu pozwala dłużej wnikać substancjom czynnym w głąb skóry
- na skórę całego ciała oraz błonę śluzową

Maść natłuszcza zdrową skórę i leczy zmiany chorobowe o większym nasileniu.

Lek dostępny jest w opakowaniu 30 g. Cena dla Pacjenta: 8 pln. Lek dostępny tylko w aptece.

Krem nawilża oraz leczy zmiany chorobowe o małym i średnim nasileniu.

Lek dostępny jest w opakowaniu 30 g. Cena dla Pacjenta ok. 8 pln. Preparat do kupienia tylko w aptekach

Kontakt dla mediów

Na Państwa życzenie nasi eksperci udzielą szczegółowych informacji na temat pielęgnacji i leczenia skóry. Zachęcamy do kontaktu.

Grzegorz Warchoń - PR Konsultant

grzegorz.warchol@tomati.pl

tel. + 48 513 099 035